

Міністрів України; Порядок від 29.12.2021 № 1456 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1456-2021-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2023).

5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/580-19> (дата звернення: 12.12.2023).

6. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.12.2023).

ШИШКАРЬОВА Олена - викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Донецького державного університету внутрішніх справ
КОВАЛЬЧУК Юлія – доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії у галузі права

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА: КОНЦЕПТУАЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА

Досліджуючи концептуальність питання уніфікації адміністративно-процедурного законодавства, можна встановити, що шлях його становлення тривав більше двадцяти років, адже ще у 1998 році була затверджена Концепція адміністративної реформи, затверджена Указом Президента України № 810/98.

Також, основні положення концепції належного адміністрування визначено в законодавстві Європейського союзу і в актах м'якого права (soft law) Ради Європи.

15 грудня 2023 року набирає чинності Закон України «Про адміністративну процедуру», який є універсальним законодавчим актом, що передбачає прозору діяльність публічної адміністрації та покликаний забезпечити баланс між інтересами держави, громадян та бізнесу.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про адміністративну процедуру», цей Закон регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної

Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів.

Красномовним показником якісного закону є регламентовані ним принципи – основні ідеї та цінності, завдяки яким ми пізнаємо сутність і зміст адміністративної процедури. Законом України «Про адміністративну процедуру» вперше на законодавчому рівні закріплено принципи адміністративної процедури, зокрема: верховенство права, у тому числі законності та юридичної визначеності; рівність перед законом; обґрунтованість; безсторонність (неупередженість) адміністративного органу; добросовісність і розсудливість; пропорційність; відкритість; своєчасність і розумний строк; ефективність; презумпція правомірності дій та вимог особи; офіційність; гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні; гарантування ефективних засобів правового захисту.

Регламентовані Законом принципи адміністративної процедури покликані виступати гарантією для її здійснення за єдиними прозорими правилами.

Крім того, серед важливих новацій Закону варто відзначити, що фізичні особи зможуть брати участь в адміністративному провадженні, ознайомлюватись з матеріалами справи, матимуть право бути заслуханими органами влади та вносити свої пропозиції і зауваження до дати прийняття рішення. З метою встановлення оставин, що мають значення для вирішення справи, адміністративний орган збирає для цього документи та інші докази з власної ініціативи, у тому числі без залучення особи витребувати документи та відомості, отримувати погодження та висновки, необхідні для вирішення справи. Відповідно, орган державної влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа, організація, що належить до сфери його управління, зобов'язані за запитом адміністративного органу надати йому необхідні для вирішення справи документи та відомості, що перебувають у його володінні, протягом трьох робочих днів з дня отримання запиту, якщо інший строк не визначено законом або відповідним запитом адміністративного органу.

Закон встановлює можливість усунення недоліків у поданій особою заяві зі збереженням первинної дати її подання.

Також Законом закріплено обов'язок органів влади мотивувати негативні рішення і роз'яснювати особам причини їх прийняття та порядок оскарження.

Необхідно звернути увагу на запровадження нових категорій та правил, зокрема: «заінтересована особа» – особа, на право, свободу чи законний інтерес якої негативно впливає або може вплинути адміністративний акт; «адміністративна взаємодопомога» - адміністративний орган може звернутися за адміністративною взаємодопомогою до іншого адміністративного органу з метою вчинення однієї чи декількох необхідних дій у рамках адміністративного провадження; врегульовано питання визначення компетенції (предметної та

територіальної) та спорів про компетенцію; відвід (самовідвід) посадової особи адміністративного органу.

Відтак, законодавчо регламентована загальна адміністративна процедура покликана врегулювати всю сукупність багатоманітних відносин між державою і фізичними та юридичними особами, стати алгоритмом швидких і передбачуваних дій як щодо надання, так і для отримання державних послуг. Запровадження загальної адміністративної процедури наближає Україну до стандартів Європейського Союзу.

Однак, необхідно також зауважити, що **повноцінне та ефективне впровадження загальної адміністративної процедури, вимагає здійснення низки організаційних заходів та значного обсягу нормотворчої, аналітичної, навчальної та інформаційної роботи, зокрема підготовки фахівців**, перегляд всіх внутрішніх процедур щодо відповідності їх закону, підготовка шаблонів нових адміністративних актів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2073-20> (дата звернення: 25.11.2023).